

Sammanfattning

Ett vårdbiträde har delat ut medicin till en vårdtagare utan att ha s.k. läkemedelsdelegation och skrivit en kollegas signatur i medicinlistan. Fråga om det har funnits laga grund för att avskeda vårdbiträdet.

ARBETSDOMSTOLEN

DOM
2010-06-02
StockholmDom nr 45/10
Mål nr A 155/09

KÄRANDE

Svenska Kommunalarbetareförbundet, Box 19039, 104 32 Stockholm
Ombud: förbundsjuristen Maria Fridolin, LO-TCO Rättsskydd AB,
Box 1155, 111 81 Stockholm

SVARANDE

Färgelanda kommun, 458 80 Färgelanda
Ombud: förhandlingschefen Eric Hietala, adress som ovan

SAKEN

ogiltigförklaring av avskedande m.m.

Mellan parterna gäller kollektivavtal.

V.B. är medlem i Svenska Kommunalarbetareförbundet (förbundet). Hon var sedan år 1978 anställd hos Färgelanda kommun (kommunen) och arbetade sedan år 1988 vid vårdhemmet Solgården. Hon avskedades den 17 oktober 2008 från sin anställning som vårdbiträde där. Som skäl för avskedandet angavs att V.B. hade delat ut medicin till vårdtagare utan att ha s.k. läkemedelsdelegation och att hon skrivit en kollegas signatur på en kontrollista för överlämnande av läkemedel.

Tvist har uppkommit om kommunen haft grund för avskedandet av V.B. Förhandlingar har hållits mellan parterna utan att de kunnat enas.

Förbundet har väckt talan mot kommunen och yrkat att Arbetsdomstolen i första hand ska

1. förklara avskedandet av V.B. ogiltigt samt
2. förplikta kommunen att till V.B. betala allmänt skadestånd med 150 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning – den 26 juni 2009 – tills betalning sker.

För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det inte funnits skäl för avskedande men väl saklig grund för uppsägning har förbundet yrkat i andra hand att Arbetsdomstolen ska förplikta kommunen att till V.B. betala

1. ekonomiskt skadestånd avseende uppsägningslön med 8 130 kr för tiden den 17 oktober 2008–31 oktober 2008, med 16 500 kr per månad för tiden den 1 november 2008–31 mars 2009 samt med 9 214 kr för perioden den 1 april 2009–17 april 2009, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på månadsvis förfallande belopp från den 27 påföljande månad tills betalning sker,

2. ekonomiskt skadestånd avseende semesterersättning på uppsägningslön med 12 870 kr för perioden den 17 oktober 2008–17 april 2009, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 maj 2009 tills betalning sker samt

3. allmänt skadestånd med 120 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning – den 26 juni 2009 – tills betalning sker.

Kommunen har bestritt yrkandena. Inget allmänt skadestånd har vitsordats som skäligt i sig. Kommunen har vitsordat beräkningen av ekonomiskt skadestånd samt räntan som skäliga i och för sig.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Till utveckling av sin talan har parterna anfört i huvudsak följande.

Förbundet

V.B. har sedan år 1978 arbetat inom kommunen. År 1988 började hon arbeta som terapibiträde dels vid äldreboendet Solgården, dels runt om i kommunen. Sedan terapiverksamheten vid Solgården hade lagts ned fick V.B. en anställning som vårdbiträde där med en tjänstgöringsgrad om 75 procent.

V.B. har haft delegation att dela ut läkemedel som fortlöpande gällt från år 1993. I november 2007 blev hon sjukskriven på grund av utmattningsdepression. I mitten av januari 2008 började hon arbeta igen men var fortfarande sjukskriven till viss del. Inför återgången i arbete var det inte tal om annat än att hon hade kvar sin läkemedelsdelegation och att hon som förut skulle ge medicin till vårdtagarna.

Första arbetsdagen efter sjukskrivningen, den 16 januari 2008, hade V.B. ett samtal med enhetschefen S.C. V.B. uttryckte då att hon tills vidare inte ville ge medicin till vårdtagarna och att hon avsåg att diskutera detta med den delegationsansvariga sjuksköterskan U.K.

Den 17 januari 2008 kontaktade V.B. U.K. i syfte att få slippa ge medicin under en period. U.K. frågade om V.B. verkligen var säker på detta. V.B. tog alltså själv initiativet till att delegationen återkallades. Detta framgår även av delegationsbeslutet, där V.B., på en förtryckt rad med texten ”Återkallelsedat.”, har skrivit ”På egen begäran 080117”, och undertecknat med sitt namn. U.K. har genom att i anslutning härtill skriva sin signatur bekräftat att återkallelsen skett på V.B:s egen begäran.

Inte vid något tillfälle under V.B:s anställning har S.C. eller U.K. sagt till V.B. att hon var olämplig att inneha läkemedelsdelegation. Det har under de trettio år V.B. arbetat inom kommunen över huvud taget inte tidigare framförts någon kritik mot henne.

Under våren 2008 kände sig V.B. bättre och från april 2008 arbetade hon i samma omfattning som hon hade gjort tidigare, nämligen 75 procent av heltid. Under sommaren 2008 bad hon vid tre olika tillfällen U.K. om att återfå delegationen eftersom hon kände att hon var redo att återta det ansvaret. U.K. svarade varje gång att hon inte hade tid och att de fick behandla saken vid något senare tillfälle.

U.K. sa inte något om att V.B. skulle vara olämplig eller först behöva genomgå något kunskapstest. Trots V.B:s upprepade förfrågningar agerade således inte U.K. i saken. Under en period var U.K. sjukskriven och V.B. gjorde under denna tid försök att kontakta någon annan sjuksköterska för att återfå sin delegation. Det var dock svårt att få hjälp med detta eftersom uppfattningen fanns att U.K. ogillade om andra hanterade sådana frågor i hennes frånvaro.

I sammanhanget kan nämnas en annan händelse som också visar att U.K. har en oförmåga att ta tag i saker. Det var för några år sedan aktuellt för V.B. att få delegation för insulinhantering. Hon fick material för instudering samt sprutor att öva med. När hon var redo att öva på en patient skulle detta ske under U.K:s ledning och V.B. uppsökte U.K. i detta ärende vid flera tillfällen. U.K. tog sig dock aldrig tid till detta och V.B. gav till slut upp försöken till kontakt med U.K. i denna fråga.

Arbetet under kvällarna vid Solgården var under år 2008 organiserat på följande sätt. Vårdtagarna bodde i egna rum som var fördelade på två våningsplan. Bemanningen utgjordes av tre personer, varav två ofta arbetade tillsammans medan en ofta arbetade ensam. V.B. arbetade normalt ensam medan de två som arbetade i par båda hade läkemedelsdelegation. Sedan V.B:s delegation hade återkallats försvårade denna uppdelning hennes arbete. Hon var nämligen tvungen att larma någon annan då det var tid att ge medicin. Hon larmade alltid efter kollegorna men det fanns en risk att vårdtagaren hann somna innan någon av dem infann sig. Hon påtalade detta för S.C., men det skedde inte någon förändring av hur arbetet organiserades.

Den beskrivna organisationen av arbetet kvällstid, som arbetsledningen hade vetskap om, innebar således att V.B:s arbete försvårades. Under perioder då sommarvikarier tjänstgjorde var läget ännu mer ansträngt. Det fanns ett stort behov av fler personer som kunde ge medicin. Arbetsledningen hade enkelt kunnat vidta åtgärder för att förbättra förhållandena, men så skedde alltså inte.

Vad gäller V.B:s hantering av medicin, efter det att hennes läkemedelsdelegation på hennes egen begäran hade återkallats, är det riktigt att hon vid några få tillfällen har gett medicin utan delegation.

Hon har vid ett tillfälle gett en kalktablett, en tuggtablett, till en vårdtagare. Vårdtagaren var då väldigt trött. V.B. larmade upprepade gånger efter övrig personal när det var tid att ge medicin men ingen av dem kom. Med hänsyn till att vårdtagaren höll på att somna och då V.B. ville säkerställa att vårdtagaren fick sin medicin dessförinnan gav hon vårdtagaren kalktabletten. När kollegan Y.W. väl infann sig gav Y.W. vårdtagaren den övriga medicinen som skulle ges och signerade medicinlistan. Det sätt som V.B. gav medicinen på till vårdtagaren var förenligt med gällande föreskrifter.

Det är också riktigt att det förekommit att V.B. signerat medicinlistan med en kollegas signatur. Det bestrids dock att V.B. gjort sig skyldig till urkundsförfalskning. Den 30 augusti 2008 skrev V.B. under medicinlistan med kollegan K.H-A:s signatur. Det skedde med K.H-A:s samtycke. Den kvällen tjänstgjorde bl.a. V.B. och K.H-A. V.B. befann sig hos den tidigare nämnda vårdtagaren som var redo för att få sin medicin. V.B. kallade på kollegorna i syfte att de skulle komma och dela ut medicinen. Eftersom ingen kom och vårdtagaren

var på väg att somna gav V.B. henne medicinen. Hon signerade därefter medicinlistan med K.H-A:s signatur. Även om hon skrivit signaturen i två olika rutor på medicinlistan rör det sig om ett och samma tillfälle. Anledningen till att det är två rutor för signatur av nattmedicinen är att en ruta avser kalktabletten och en annan ruta avser övrig ordinerad medicin som finns i en s.k. dospåse.

V.B. har inte, vilket påstås i målet av kommunen, erkänt för kollegor eller arbetsledningen att hon mer eller mindre rutinmässigt eller regelbundet skulle ha delat ut medicin efter det att hennes delegation återkallats.

Kommunen har först i december 2009 gjort en anmälan enligt ”Lex Maria”, trots att en sådan anmälan ska inkomma senast inom två månader från det att händelsen inträffade.

Grunden för talan

I första hand gör förbundet gällande att avskedandet har skett i strid mot 18 § anställningsskyddslagen och att det inte ens förelegat saklig grund för uppsägning. V.B. har inte gjort sig skyldig till någon felaktighet i anställningen, i vart fall inte av den grad att grund för avskedande eller uppsägning föreligger. Hon har visserligen vid några få tillfällen gett medicin utan delegation. Då har dock särskilda omständigheter förelegat som kommunen haft ansvar för. V.B. har haft den erforderliga reella kompetensen för sitt agerande. Någon skada har heller inte inträffat. Handlandet har förestavats av omsorg om vårdtagarna och har skett till följd av avsaknaden av praktiska rutiner på arbetsplatsen. V.B. har inte signerat några listor med kollegors signatur utan att samtycke därtill förelegat. Avskedandet ska alltså ogiltigförklaras och V.B. tillerkännas ett allmänt skadestånd. För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det förelegat saklig grund för uppsägning görs i andra hand gällande att det i vart fall inte förelegat skäl för avskedande. Kommunen ska i sådant fall betala ekonomiskt skadestånd motsvarande uppsägningslön till V.B. samt ett allmänt skadestånd för det oriktiga avskedandet.

Kommunen

Enligt 2 a § hälso- och sjukvårdslagen har varje vårdgivare att svara för att vårdverksamheten bedrivs så att den uppfyller kraven på en god vård. Detta innebär bl.a. att vården ska vara säker och av god kvalitet samt tillgodose patienternas behov av trygghet i vården och behandlingen. Utifrån detta har Socialstyrelsen utfärdat föreskrifter och allmänna råd om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård, SOSFS 1997:14. Det ställs där bl.a. krav på hög säkerhet vad gäller förvaring, överlämnande och intag av läkemedel. I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2000:1) om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården ställs stränga krav på vem som får hantera läkemedel. Av 4 kap. 3 § framgår bl.a. att en sjuksköterska genom delegering får överlåta åt en annan befattningshavare att iordningställa eller administrera läkemedel under förutsättning att det är förenligt med en god och säker vård av patienten. I de allmänna råden till bestämmelsen framgår bl.a. att läkemedelshantering, för patientens säkerhet och trygghet, bör skötas av så få som möjligt och att delegering bör göras restriktivt. Vidare anges där att sjuksköterskan bör kontrollera att den person som är föremål för delegering har tillräcklig kompetens och erfarenhet, är noggrann och har gott omdöme samt är lämplig i övrigt. Delegeringsbeslut bör vidare regelbundet omprövas.

V.B. har den 17 januari 2008 på uppmaning återlämnat sin delegation. Det var arbetsledaren S.C. och U.K. som såg till att så skedde. U.K. gjorde bedömningen att V.B. inte uppfyllde de krav som ställs för att inneha läkemedelsdelegation. Återkallelsen av delegationen skedde således inte på V.B:s eget initiativ.

V.B. har inte – vilket förbundet påstått – upprepade gånger bett U.K. om att återfå sin läkemedelsdelegation. Det har inte förelegat någon oordning i U.K:s rutiner beträffande delegationshanteringen.

Inte heller beträffande kommunens rutiner i övrigt har det förelegat någon oordning. Det har inte av verksamhetsskäl varit nödvändigt för V.B. att dela ut medicin. Det har varit fullt möjligt för henne att inom rimlig tid få kontakt med någon kollega som har läkemedelsdelegation så att denna kunnat komma och dela ut medicin vid behov. Även de sommarvikarier som arbetat vid Solgården har i stor utsträckning haft läkemedelsdelegation.

V.B. har vid flera tillfällen under år 2008, trots att hon saknade läkemedelsdelegation, delat ut medicin till vårdtagare samt därvid, medelst urkundsförfalskning, signerat medicinlistor med sina kollegors namn. V.B. har inte haft kollegornas samtycke att förfalska deras signaturer.

V.B. har vidare, trots att hon inte fick hantera medicin, tagit medicin ur ett medicinskåp och olovligen hanterat en medicinpåse. Kollegan I.V. såg vid ett tillfälle V.B. i en korridor på arbetsplatsen med en medicinpåse. I.V. tog ifrån V.B. medicinpåsen och förklarade att hon inte fick hantera medicinen, eftersom hon saknade läkemedelsdelegation.

V.B. har även vid ett flertal tillfällen sagt till sina kollegor att de kunde signera medicinlistan medan hon själv delade ut medicin. Detta har skett systematiskt från V.B:s sida. Kollegorna har dock vid dessa tillfällen protesterat mot hennes agerande och påtalat att V.B. inte får dela ut medicin. Kollegorna har inte i något fall gått med på V.B:s förslag. Trots detta har alltså V.B. fortsatt att försöka förmå kollegorna att signera medicinlistor samtidigt som hon avsåg att själv dela ut medicinen.

V.B. har varit och är väl medveten om de rutiner som gäller vid utdelande av medicin.

V.B. har vid ett tillfälle gett en vårdtagare en kalktablett. Utdelandet av tablettens skedde dessutom på ett felaktigt sätt. Läkare hade föreskrivit att tablettens skulle vara det sista som skulle ges vid vårdtagarens sänggående, något som V.B. inte iakttog. Det kan inte uteslutas att hon även hanterat annan medicin felaktigt. Kommunen kan därför inte vitsorda att V.B:s hantering av läkemedel inte skulle ha inneburit någon skada för vårdtagarna.

Det går visserligen inte att säkert slå fast vilken skada som skulle ha kunnat uppkomma. Redan det förhållandet att V.B. delat ut medicin till vårdtagarna utan att ha rätt därtill är emellertid mycket oroväckande och ägnat att negativt påverka förtroendet för verksamheten.

V.B. har vid ett särskilt tillfälle den 30 augusti 2008 signerat medicinlistan med kollegan K.H-A:s signatur, "KHA". Förfalskningen av signaturen var skickligt genomförd, vilket tyder på en förslagenhet från V.B:s sida.

Grunden för bestridandet

Laga grund för avskedandet har förelegat då V.B. grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren i och med att hon delat ut medicin trots att hennes läkemedelsdelegation dragits in. Hon har vid upprepade tillfällen föreslagit för sina kollegor att de skulle signera medicinlistor och att hon skulle dela ut medicin till vårdtagarna. V.B. har även urkundsförfalskat kollegors signaturer i medicinlistan. Hon har därigenom äventyrat patientsäkerheten. Hon har även agerat i vetskap om att förfarandet försvårat upptäckt av gärningarna. Detta framgår av att hon valt att inte skriva sin egen signatur i medicinlistan. I vart fall föreligger det saklig grund för uppsägning.

Domskäl

Twisten

V.B. var anställd hos kommunen och arbetade sedan flera år som vårdbiträde vid vårdhemmet Solgården. Hon avskedades den 17 oktober 2008. Kommunen anförde som grund för avskedandet att V.B. hade delat ut medicin till vårdtagare trots att hon saknat läkemedelsdelegation, att hon hade skrivit kollegors signaturer på medicinlistor och därigenom gjort sig skyldig till urkundsförfalskning samt att hon tagit medicin ur ett medicinskåp trots att hon inte fått hantera medicin.

Twisten gäller om avskedandet var lagligen grundat.

Utredningen

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har på förbundets begäran hållits förhör under sanningsförsäkran med V.B. På kommunens begäran har hållits vittnesförhör med enhetschefen S.C., enhetschefen K.L., sjuksköterskan U.K., samt med L.M., R-M.J., U.H., I.V., Y.W., K.H-A., M.M. och M.J. som alla arbetade vid Solgården som undersköterskor eller vårdbiträden vid den tid som är aktuell i tvisten. Parterna har även åberopat viss skriftlig bevisning.

Händelserna som ledde fram till avskedandet

Av utredningen har framkommit följande om de händelser och påståenden som legat till grund för avskedandet och bakgrunden till dem.

V.B. hade från hösten 2007 och fram till mitten av januari 2008 varit sjukskriven på grund av utmattningsdepression. Hon började arbeta igen den 16 januari 2008 samtidigt som hon alltjämt var delvis sjukskriven. Hon hade sedan mitten av 1990-talet haft delegation att dela ut medicin. Delegationen återkallades den 17 januari 2008. Från kommunens sida har hävdats att återkallelsen skedde på arbetsgivarens initiativ. Detta stöds i viss mån av S.C:s uppgifter. Hon har bl.a. uppgett att hon uppfattade V.B. som lite förvirrad vid den här tiden och inte lämplig att dela ut medicin samt att hon därför uppmanade V.B. att kontakta den

ansvariga sjuksköterskan, U.K., i frågan. Det finns i och för sig inte skäl att ifrågasätta att S.C. mot den här bakgrunden uppfattade situationen som att det var på kommunens initiativ som återkallelsen skedde. V.B. har emellertid uppgett att det var hon som ville att delegationen skulle återkallas eftersom hon då, som en följd av sjukdomen, inte kände sig tillräckligt säker på sin förmåga att klara av medicinhanteringen. Hennes uppgifter stöds av att det på det skriftliga delegationsbeslutet har angetts att återkallelsen skett på V.B:s begäran. De uppgifter som U.K. har lämnat ger inte stöd för något annat än att återkallelsen av delegationen skedde för att V.B. själv ville det. Slutsatsen blir alltså att kommunen inte har visat att återkallelsen skett på arbetsgivarens initiativ.

Det har framkommit att V.B. under sommaren 2008 aktualiserat frågan om att återfå delegationen men att det aldrig kom att ske. Genom hennes och U.K:s uppgifter är klarlagt att V.B. vid åtminstone ett tillfälle sökte upp U.K. för att få tillbaka delegationen. V.B. har berättat om ytterligare två tillfällen när hon sökte upp U.K. för att få till stånd ett nytt delegationsbeslut, medan U.K. har uppgett att hon inte uppfattade att det var det saken gällde dessa gånger.

Det är ostridigt att V.B. vid ett tillfälle gav en vårdtagare en förskrivna kalktablett innan Y.W., som var en av dem som då var i tjänst med medicindelegation, hade kommit in till vårdtagaren. Y.W. har uppgett att hon då påpekade att V.B. inte alls fick ge medicin och att hon dessutom hade gett vårdtagaren tabletten vid en felaktig tidpunkt. Det är ostridigt att Y.W. därefter gav vårdtagaren den ytterligare medicin som denna skulle ha och signerade medicinlistan.

Den 30 augusti 2008 har V.B. gett samma vårdtagare hennes kalktablett liksom den övriga medicin som hon skulle ta till kvällen samt skrivit en kollegas, K.H-A., signatur på medicinlistan på de två ställen som var avsedda att signeras. V.B. har i sitt förhör uppgett att hon hade berättat för K.H-A. att hon använt hennes signatur. K.H-A. har i sitt förhör förnekat att hon på något sätt skulle ha samtyckt till att V.B. signerade listan med hennes namn liksom att hon över huvud taget skulle ha talat med V.B. om saken. K.H-A. har uppgett att hon inte kände till detta förfarande förrän hon uppmärksammades på saken av timvikarien M.M. som hade fattat misstankar kring signeringen med anledning av vissa yttranden från V.B. M.M. och S.C., som också kontaktades av M.M. med anledning av misstankarna om den felaktiga signaturen, har lämnat uppgifter som stämmer överens med vad K.H-A. berättat. Arbetsdomstolen finner det genom den sålunda förebringade utredningen visat att K.H-A. inte, såsom förbundet påstått, har samtyckt till att V.B. signerat medicinlistan i hennes namn.

Av uppgifter från flera av de av V.B:s arbetskamrater som har hörts i målet framgår att V.B. vid upprepade tillfällen föreslagit för dem att hon skulle dela ut medicin till vårdtagarna och att de skulle signera medicinlistan. De har samtliga uppgett att de tog avstånd från ett sådant handlande och att de sagt till V.B. att hon inte fick ge vårdtagarna medicin eftersom hon inte hade delegation. V.B. har inte sagt emot dessa uppgifter utan tvärtom tillstått att hon, då hon upplevde arbetet som stressigt, hade sagt till sina kollegor att hon kunde dela ut medicinen om de signerade medicinlistan. Hon har vidare i detta sammanhang betonat att hon kände vårdtagarna och kunde deras mediciner samt att hon inte skulle ha äventyrat vårdtagarnas säkerhet genom att ge dem medicin och att hon såg signeringen som formalia.

Kommunen har vidare påstått att V.B. tagit medicin ur medicinskåpet och olovligen hanterat en medicinpåse. I.V. har berättat att hon vid ett tillfälle sett V.B. komma gående i korridoren med en medicinpåse i handen, att hon tagit den från V.B. och sagt till henne att hon inte fick ge medicin eftersom hon saknade delegation. V.B. har uppgett sig inte ha något minne av denna händelse. Arbetsdomstolen, som inte finner anledning att ifrågasätta I.V:s uppgifter, finner utrett att V.B. hanterat en medicinpåse på det sätt som I.V. berättat om. Någon utredning som visat att V.B. själv tagit påsen ur medicinskåpet, något som är förbehållet dem med läkemedelsdelegation, finns däremot inte.

S.C., K.L. och M.J. har alla lämnat uppgifter av innebörden att de av vad V.B. sagt till dem vid samtal som de var och en för sig haft med henne efter det att den felaktiga signeringen av medicinlistan hade uppmärksamats, fått intrycket att hon vid flera tillfällen delat ut medicin och felaktigt signerat medicinlistan.

Har det funnits laga skäl för avskedande?

Av föregående avsnitt framgår att utredningen visat att V.B. vid åtminstone två skilda tillfällen delat ut medicin till vårdtagare trots att hon saknade delegation för den uppgiften samt att hon vid ett av dessa tillfällen dessutom signerade medicinlistan med en kollegas namn.

Bedömningen av om handlandet varit sådant att det berättigat kommunen till att skilja V.B. från anställningen genom avskedande måste göras med beaktande av vårdtagares krav på trygg och säker behandling och de särskilda regler som mot den bakgrunden omgärdar läkemedelshanteringen inom vården. En viktig del i reglerna är att utdelning av medicin som en utgångspunkt får ske endast av personal som tillhör yrkesgrupper med viss formell kompetens. Delegering till andra befattningshavare får visserligen ske men förutsätter att det är förenligt med god och säker vård av patienten. Det framgår sålunda av utredningen att ett delegeringsbeslut ska föregås av en kontroll av att den som delegeras uppgiften att dela ut medicin besitter bl.a. tillräcklig kompetens och erfarenhet, är noggrann, har gott omdöme och i övrigt är lämplig samt att sådana delegeringsbeslut regelbundet bör omprövas. Annat har inte framkommit än att V.B., som under lång tid varit delegerad uppgiften att dela ut medicin, i och för sig var väl förtrogen med reglerna för läkemedelshantering.

Mot den här bakgrunden framstår det som allvarligt att V.B. avsiktligt delat ut medicin trots att hon inte hade rätt till det. Den bedömningen gäller oberoende av att utredningen inte ger belägg för att det i de två konkreta situationer som är aktuella har uppkommit någon skada. Det allvarliga i handlandet förstärks av att V.B. valt att dessutom skriva en kollegas signatur på medicinlistan. Som Arbetsdomstolen funnit utrett har detta skett utan kollegans samtycke. Genom handlandet kom alltså listan att inte rätt återspegla vem som hade delat ut medicinen. Oavsett hur förfarandet ska bedömas straffrättsligt kan konstateras att V.B. genom sitt handlande högst påtagligt äventyrat en viktig bevekelsegrund för medicinlistan, nämligen dess kontroll- och bevisfunktion. I detta ligger också att den person vars namn har använts riskerat att oförskyllt bli utsatt för granskning för det fall frågor skulle ha uppkommit med anknytning till medicineringen.

Det finns enligt Arbetsdomstolens mening inget i utredningen som ger stöd för att arbetsorganisationen på arbetsplatsen varit sådan att V.B. för att kunna utföra sina

arbetsuppgifter varit mer eller mindre tvingad att åsidosätta reglerna kring medicinutdelningen. En annan sak är att det finns anledning att något undra över arbetsgivarens överksamhet när det gäller att på nytt pröva frågan om att delegera uppgiften att dela ut medicin till V.B. Som anförts ovan är det klarlagt att hon själv hade fört den frågan på tal, om än parterna har olika uppfattning om hur många gånger det skett. Att arbetsgivaren måhända kan anses ha varit onödigt passiv i den här frågan förtar dock inte det allvarliga i V.B:s agerande. I det sammanhanget finns skäl att framhålla att ett delegeringsbeslut är personligt och att den enskilde arbetstagaren inte har någon rätt att tilldelas uppgifter som kräver delegering. Utredningen ger inte heller belägg för att det, som förbundet antytt, skulle finnas en kultur på arbetsplatsen som innebär att bestämmelserna om medicinhanteringen nonchaleras i den praktiska tillämpningen. Snarare ger utredningen stöd för motsatsen. Som framgår av redogörelsen ovan har nämligen de hörda arbetskamraterna uppgett att ingen av dem varit villig att låta V.B. dela ut medicin medan de signerade medicinlistan. Att arbetskamraterna bemött V.B:s förslag på det här sättet har dessutom, som framgått, bekräftats av henne själv. Det förhållandet att V.B. återkommit med förslagen trots att hon fått nej och att hon också rent faktiskt medvetet har åsidosatt reglerna, tyder å andra sidan på att hon inte varit beredd att ta dem på riktigt allvar. Samma intryck ger att hon förefaller ha tagit till sig att agerandet var felaktigt först sedan det, som hon i sitt förhör uttryckt sig, i efterhand blivit en så förfärligt stor sak.

Sammantaget finner Arbetsdomstolen att V.B. genom att dela ut medicin utan delegation och genom att signera medicinlistan med en kollegas signatur har grovt åsidosatt vad som ålegat henne i anställningen. Kommunen har därför varit berättigad att skilja henne från anställningen genom avskedande. Förbundets talan ska alltså avslås.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska förbundet som förlorande part ersätta kommunen för dess rättegångskostnader. Det yrkade beloppet är i sig inte tvistigt. Ersättning för mervärdesskatt ska dock inte betalas eftersom mervärdesskatten inte kommer att vara någon kostnad för kommunen.

Domslut

1. Svenska Kommunalarbetareförbundets talan avslås.
2. Arbetsdomstolen förpliktar Svenska Kommunalarbetareförbundet att ersätta Färgelanda kommun för rättegångskostnader med etthundrasextiotvåtusensexhundrafemtio (162 650) kr, varav 124 000 kr för ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Carina Gunnarsson, Ulla Erlandsson, Christer Måhl, Tord Granström, Anders Hagman, Lennart Olovsson och Lars E. Rabenius. Enhälligt.

Sekreterare: Per Lindblom